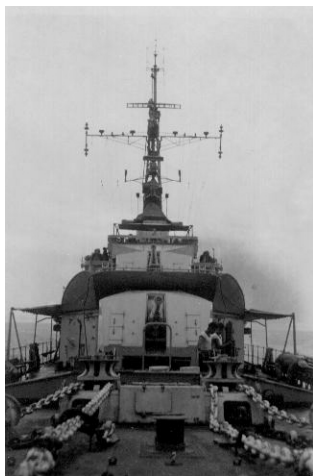

Beste Marinevrienden,

Met veel genoegen presenteer ik U de tweede Nieuwsbrief, niet in het minst vanwege alle positieve reacties na de eerste aflevering.

Natuurlijk komen dan meteen ook de minder leuke dingen in beeld zoals ziektes of zelfs overlijden maar dat hoort helaas bij onze leeftijdsgroep. (Zie Personalia).

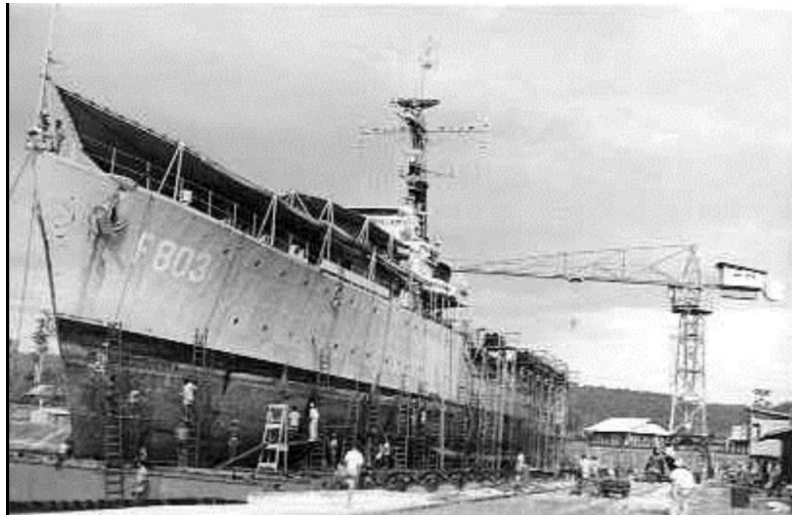

Er zijn ook foto's gestuurd, veel zelfs en ik heb zelf ook nog wat gevonden in allerlei archieven en sites op internet.

In de Nieuwsbrieven zal ik er telkens wat van laten zien.

Links een kiekje vanaf de bak.

Hieronder de Evertsen in een eerdere periode op de helling van de Fa. Konijnenburg te Manokwari.

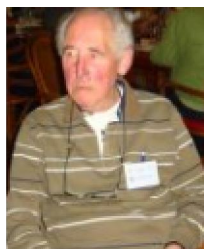

Personalia:

Martin Clements overleden 1 sept. 2014

Ik kreeg een kort berichtje van zijn vrouw dat Martin was overleden; helaas kan ik me Martin niet voor de geest halen. In 2004 was hij op onze reünie maar ik kan zelfs geen foto van hem vinden. Wie helpt? Martin hoort een plaatsje te krijgen in ons Smoelenboek en mag niet gewoon "vergeten" worden.

*** Herman de electromonteur*** Herman Brouns overleden 15 Febr. 2015

Vandaag, 16 febr. krijg ik tel. bericht dat onze goede vriend Herman Brouns is overleden.

Herman is 15 Febr. overleden, exact 54 jaar na zijn eerste grote reis naar Nieuw Guinea, 15 febr. 1961.

Het duurt even tot het helemaal tot mij doordringt; Herman, altijd rustig, vriendelijk, niet echt opvallend maar echter wel door iedereen gekend.

Herman was een sobat voor en van ons allen!

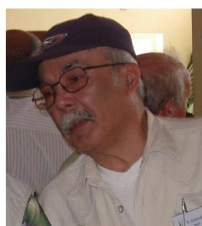
Gert van de Beek Gert van de Beek overleden 21 Febr. 2015

Gert was al geruime tijd ziek, hij had kanker en bleek niet meer te genezen. Een vervelende lijdensweg waar op de vroege morgen van 21 Febr. een eind aan kwam.

Gert was, net als Herman, een trouwe bezoeker van onze reünies en droeg de Marine een warm hart toe. Van deze oud seiner zullen we nog wel eens een lichtsein krijgen als we straks, in de lange zomeravonden, naar boven kijken.

Ronnie Schrijver

Via een van onze collega's hoorde ik vorige week dat oud machinist Ronald Schrijver is overleden.

Een officiële bevestiging heb ik helaas niet!

**"Old soldiers never die,
they just fade away"**

We will never forget

Wij wensen de nabestaanden veel sterkte bij het verwerken van dit verlies.

Ben Campschroer

Ben, onze tamboer, heeft leukemie en heeft al 2 keer een mergtransplantatie gehad zonder resultaat en met de nodige bestralingen maar hij geeft de moed niet op!

Ben, hou vol....

Soejono

In de vorige Nieuwsbrief sprak ik over een artikel op internet waarin het verhaal werd verteld van een afgedreven drenkeling van de Madjan Tutul.

Inmiddels heeft iemand, die niet nader genoemd wil worden, zich bereid verklaard het artikel te vertalen waarvan ik dankbaar heb gebruik gemaakt.

Opmerking van de vertaler:

Ik heb een vertaalprogramma gebruikt, alsmede een woordenboek on line.

Dat woordenboek gebruikte ik als de webtranslation geen uitsluitel gaf over de betekenis van een bepaald Maleis woord.

Maar dan ben je er nog niet, want de vertaler maakte vaak zinnen waar geen chocola van te maken was. Dan greep ik maar weer gevoelsmatig terug op mijn (verouderde) kennis en ervaring van het Maleis, alsmede die van mijn nautisch verleden.

Zo heb ik het gevoel, dat ik hier en daar wel een en ander verkeerd vertaald heb, maar ik denk, dat ik de strekking van het verhaal geen geweld heb aangedaan.

Ik stuur je dus het oorspronkelijke verhaal in het Maleis, zoals ik dat van jou ontvangen heb; daarin heb ik de afzonderlijke alinea's genummerd en dat verwijst dan weer naar het nummer van de vertaling van die alinea in het Nederlands.

Nb. Omdat de Nieuwsbrief al erg lang is heb ik de Indonesische versie van het verhaal achterwege gelaten, mocht iemand echter deze versie alsnog willen hebben, neem dan contact met mij op en ik zal dit alsnog mailen.

Vertaling van het verslag van een overlevende van de Matjan Tutul.

Bladz. 1.

Sejarah = historie

Abanggeutanyo = (Naam van de verslaggever).

Pengamat Social ini = Levensbeschrijving dezes, werd geboren op 1 november 1965, in de RI (Republiek Indonesia).

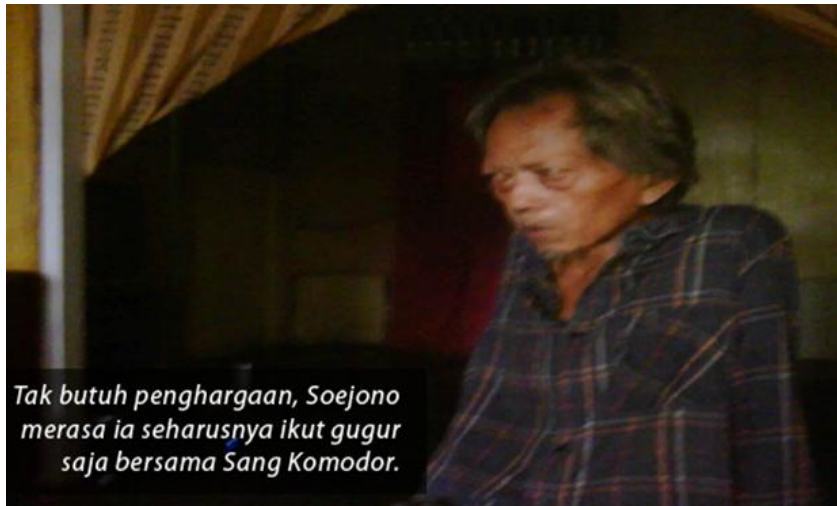
Sekarang menetap (kembali) di garis selengkapnya = Ga nu terug naar het hoofdonderwerp en lees verder.

TERVERIFIKASI = ter verificatie

SAKSI HIDUP KRI MACAN TUTUL Bercerita = levende getuige van KRI (Kapal Republik Indonesia) Macan Tutul Helden Verslag .

HL | 21 July 2011 23.55 Dibaca: 10180 Komentar: 65 =

Tekst op de foto van Soejono

Tak butuh penghargaan, = Geen behoefte aan onderscheidingen

Soejono merasa ia seharusnya ikut gugur= Soejono vindt dat hij ook had moeten sneuvelen

Saja bersama Sang Komodor= ik gezamenlijk Sang Commandeur.

ABK= Anak Buah Kapal = Scheeps bemanning.

40. HET VERHAAL VAN EEN MACHINIST VAN DE KRI MACAN TUTUL.

40. Zijn naam is Soejono, zijn leeftijd is thans ongeveer 65 jaar(zijn eigen verklaring).

Wie weet of hij zijn naam wel of niet heeft veranderd. Wat wel vast staat, is dat hij in militaire dienst is gegaan te Surabaya in 1960. Hij werd aangenomen bij de marine. Nadat hij een keuring had doorlopen en was beoordeeld, werd hij aangenomen als machinist en geplaatst op het schip KRI Macan Tutul (Luipaard).

41. Na nauwelijks een jaar daar geplaatst te zijn, zag hij op een dag dat zijn schip zwaar beladen werd met levensmiddelen en ammunitie, om naar Irian Barat te vervoeren.

Uit verhalen en geruchten onder de bemanning werd bekend dat hun bestemming Sorong was, om Irian Barat te bevrijden, om deel te nemen aan de operatie Tiga Komando ofwel Trikora.

42. Aanvankelijk weigerde hij (Soejono) om zijn verhaal te vertellen. Met gesloten ogen ervoer hij weer zijn herinneringen aan de bevrijding van Iran Barat. Hij zucht diep.

Hij zegt dat het de afgelopen jaren een goed bewaard geheim gebleven is en dat hij er met niemand over gesproken heeft, zelfs niet met zijn zoon.

43. Maar nu voelt hij toch de behoefte om het te vertellen. Na herhaaldelijk aandringen en nadat hij er van overtuigd geworden is, dat zijn bijdrage aan de missie zeer gewaardeerd zal

worden door de Regering, welke tegenwoordig intensieve campagnes voert voor de opleving van het nationalisme in zijn geboorteland.

5. Hij zegt dat het niet meer van belang is. Hij heeft het gevoel, dat hij samen met Yos Sudarso dood had moeten gaan. Hij betreurt dat hij de gebeurtenis heeft overleefd, kijkende naar de werkelijkheid bij de hedendaagse ontwikkeling van het land. Hij is inderdaad ernstig teleurgesteld “ gezien de corruptie en de criminaliteit, die het moederland ernstige schade aanbrengen .. “ zegt hij heel zacht.

6. Pak Soejono begint te vertellen. Die avond had hij geen flauw idee, van wat er gebeurde. Zoals gewoonlijk was hij slechts bezig met zijn taak, het onderhoud aan de motoren van het schip teneinde deze optimaal te laten functioneren.

Het was een nieuw schip, gekocht van de Duitsers, waarbij gewoonlijk geen technische storingen optraden, zoals de technisch storingen, die KRI Singa (Leeuw) ondervond, waardoor voor dit schip deelname aan de operatie werd afgelast. Want gedurende deze geheime missie moest een goede conditie van de motoren gegarandeerd zijn.

7. Hij verteld, dat toen het schip al enige tijd in de Arafura Zee voer, hoorde hij opeens een harde klap bij de achtersteven, waarna het schip heen en weer slingerde en slagzij maakte. Even later, begon het schip achterover te hellen. De gehele bemanning was in paniek en ieder zocht een plaats.

8. Commandeur Yos Sudarso en de commandant van het schip waren in het stuurhuis. Ze bonden zichzelf vast aan het stuurwiel met de belangrijke papieren bij zich. Binnen enkele minuten werd het schip achterover de zee ingezogen. Bij regenachtig weer (?) sprongen de bemanningsleden een voor een over boord.

9. De kreten van de bemanningsleden gingen verloren in de golven van de Arafura Zee.

KRI Macan Tutul verdween voor goed rechtstreeks naar de bodem van de zee met alles wat nog aan boord was.

10. Soejono met twee van zijn collega's (hij herinnert zich hun namen nog: Matr. I Lucas en Matr. I Herman) grepen zich vast aan wat er in zee dreef.

Ondanks hun vermoeidheid, bonden ze het wrakhout samen, tot een vlot waarop de drie de nacht en de volgende dagen doorbrachten.

11. Op de tweede dag, was de hemel bewolkt, hun lichamen waren steeds nat en ze hadden honger en dorst. Tegen de middag stierf Matroos Lucas van de honger en shock. Ze moesten Lucas prijs geven aan de zee. Ze besloten het lijk van Lucas niet verder mee te nemen, omdat dat ten kostte van hun eigen veiligheid zou gaan.

12. Verdrietig zagen ze het lijk weg drijven tot dat het uiteindelijk zonk en uit zicht verdween. Slechts zij beiden baden tot de Schepper, hij werd niet begeleidt bij zijn vertrek door zijn vrienden, zonder het afvuren van een eresalvo en zonder enige verdere ceremonie.

13. Bij de aanvang van de vijfde dag sterft Herman, doordat hij niet meer in staat is om de honger en vermoeidheid en de koude rillingen te weerstaan. Wederom, moet Soejono een vriend laten gaan.

14. Zijn verdriet brengt hem deze keer bijna tot wanhoop, het voelt alsof hij niet verder wil, omdat hij niet weet wanneer hij gevonden zal worden en hij geeft de hoop om te overleven op. Het voelt als uitzichtloos, hij heeft geen kracht meer om verder te leven.

15. Op de zesde dag begon hij zijn singlet op te eten. Dat was het enige als voedsel dat hij had. Hij dronk zeewater en als er regen kwam ging hij gauw op zijn rug liggen om het water in zijn open mond op te vangen. Op den duur verzwakte zijn hart en zijn fysieke kracht. Uiteindelijk raakte hij bewusteloos.

16. Toen hij weer bij bewustzijn kwam, ontdekte hij, dat hij op het strand lag op het noordelijke gedeelte van Sulawesi(Celebes), in de streek Minahasa, in het regentschap Lokon Manado, Noord Sulawesi. Hij bleek gered te zijn door vissers, die hem vlakbij de kust hadden zien drijven. De vissers brachten hem naar hun huis en verzorgden Soejono, die na 10 dagen weer gezond en sterk was.

17. Toen hij weer gezond en sterk van geest was, realiseerde hij zich en was het hem duidelijk dat hij een week lang zonder hoop had gehad, om op zee te kunnen overleven, maar God bleek liefdevol en had hem gered.

18. Een maand na de heldhaftige gebeurtenissen.

Hij verbleef, tot bijna een maand na het zinken van de Macan Tutul, bij de vissers.

Pak Soejono besloot om naar Makasar te vertrekken. Hij melde zich bij de Militaire Politie aldaar en bracht verslag uit. Gedurende een maand werd hij ondergebracht in de mess van de Militaire Politie.

19. Soejono verveelde zich tijdens zijn verblijf in de kazerne, kon geen betaald werken krijgen, had geen taak, kon alleen maar eten, slapen, chatten, ijsberen en af en toe een gesprek met een vriend. Uiteindelijk besloot hij, om zonder kennisgeving, te vertrekken.

20. Soejono besloot om naar Surabaya te vertrekken. Hij ging met een passagiersschip. Maar bij aankomst in de haven van Tanjung Priok, was er de Militaire Politie om hem "uit te nodigen" en hij werd naar het hoofdkwartier gebracht.

Maar nu werd Soejono opgesloten in de cel, omdat het er op leek, dat Soejono gevlucht was, om zich met opzet te onttrekken aan het toezicht van de Militaire Politie in Makassar.

21. Soejono was teleurgesteld en verbijsterd omdat hij niet verwacht had dat zijn handelswijze zou worden opgevat als overtreding van de reglementen door een militair in actieve dienst. Soejono werd uiteindelijk vastgehouden in militaire detentie in afwachting van een verder proces.

22. Wat er verder ook zou gebeuren met Pak Soejono, deze keer was hij in staat om te ontsnappen aan de militaire detentie. Hij wilde ver weg van Java. Hij koos voor West-Kalimantan (West-Borneo) als zijn bestemming. Na aankomst in Pontianak zocht hij verblijfplaats ver weg van Pontianak, hij verbleef in het binnenland, 200 km van Pontianak in de Tanah Toradja Regency. (Land van de Toradja's)

23. Hier vond hij het meisje van zijn dromen, een Javaanse, waar hij mee trouwde. Zodra hij de situatie veilig en rustig zou vinden, wilden zij naar Pontianak verhuizen. Soejono herinnert zich, dat zij naar Pontanak verhuisden toen President Soeharto voor de tweede periode tot President RI werd verkozen, dus als hij zich niet vergist was dat in 1975 of 1976.

24. Hij heeft nu de leeftijd van 66 jaar bereikt. Hij vult zijn leven thuis met luisteren naar het nieuws, leest de krant en onderhoud de tuin voor zijn huis. Niemand hoeft voor Soejono te zorgen. Met zijn volledig grijze haren, vermoeide ogen, mager en zwak lichaam, vermoed niemand, dat Pak Soejono een overlevende is die kan getuigen over de strijd in de Arafoera zee, waarbij Commandeur Yos Sudarso het leven liet en waarvan een van de bemanningsleden droevige herinneringen heeft en dat is Pak Soejono.

25. Hoewel het zwak en mager lijkt, is het bezien vanuit de geest van Nationalisme en nationaal belang een topprestatie geweest. Het is frustrerend om te zien hoe asociaal de regering en de ambtenarij zijn, hoe de corruptie en de georganiseerde misdaad anderen treffen, is zijn commentaar.

Het lijkt er op alsof de opofferingen van de helden en soldaten die bereid zijn geweest om hun lichaam en ziel op te offeren voor het vaderland voor niets is geweest, en in feite zouden alleen de daders van deze misdaden tegen het moederland, daarvan profiteren.

26. Aan het einde van zijn verhaal, vraagt hij zich af of er bij de overheid nog personen zijn die kunnen getuigen over de grote gebeurtenissen uit de tijd van de bevrijding van West Irian en Trikora.

27. Hij zucht. Zijn ogen zijn dof en er lopen tranen uit zijn ogen, maar hij probeert te glimlachen. Kijkend naar het plafond van zijn huis, vol met spinnenwebben, zegt hij langzaam: "Laat het verleden het verleden. Ik wil er niet aan herinnerd worden, anders dan met oprechte waardering voor alles wat ik heb gegeven. Laat me met rust zodat ik kan verschijnen voor ZIJN (van God) aangezicht".

28. Mijn laatste vraag, "Staat U mij toe om een verslag van deze bijeenkomst op te nemen in mijn Blog, wat ik zeer op prijs zou stellen"?(Kompasiana-red)

29. "Dat hoeft niet, niet doen meneer, niet doen. Ik wil niet opnieuw in het nieuws. Als dit wordt gepubliceerd ben ik niet bereid commentaar te geven of later vragen te beantwoorden, omdat ik rust en vrede wil, nu tegen het einde van mijn leven".

30. Ongemerkt heb ik bijna 90 minuten gesproken over de spannende en heldhaftige ervaringen door U hebt ondervonden. Voordat ik het huis verlaat, smeed ik U om toestemming om dit verhaal te publiceren, waarbij er geen informatie gegeven wordt over Uw verblijfplaats, hetgeen ik U toezeg.

31. Natuurlijk zal ik dit verslag aan U toesturen in de vorm van een brief en als aandenken, voordat U ons echt gaat verlaten.

32. Conclusie:

Verwijzend naar bovenstaand verhaal van Pak Soejono, zijn daaruit verschillende conclusies te trekken, nl:

1. Het zinken van de Macan Tutul is niet het gevolg van een gecombineerde operatie, dus is er niet langer noodzaak voor een discussie TNI AL (Marine) en AU (Luchtmacht).
2. De Macan Tutul werd niet tot zinken gebracht door bombardement van Nederlandse gevechtsvliegtuigen, maar doordat de positie van ons schip vanaf het begin werd opgemerkt door de Nederlanders.
3. Het is mogelijk dat de posities van de formatie van onze oorlogsschepen werd "gelekt" en door de Nederlanders werd gevolgd. Of er is vroeg gelekt in Jakarta of ergens anders de positie van onze schepen al bekend was voor operatie bij Irian Barat.
4. De ondergang van de Macan Tutul wordt nog steeds overspoeld met vraagtekens. De werkelijk datum van deze gebeurtenis is 15 januari 1962, niet de datum van 13 januari, alsmede het sneuvelen van de Stafchef van de Marine (Kasal*) Commandeur Yos Soedarso op de leeftijd van 36 jaar (geboren Salatiga 24 november 1925).

33. Dus lieve lezers, dit artikel kan voor de lezer nuttig zijn. De boodschap van dit artikel is eenvoudig, de natie is een grote natie, die de daden van haar helden waardeert. De laatste boodschap van Commandeur Yos Soedarso luidt nog steeds "Doorgaan met de Strijd!"

Groeten Kompasiana

Abanggeutanyo

- Bukan KASAL, maar Deputi-I Operasi Kasal, Masukan dari Kompasaianners Ndoty Aja

Extra bericht:

Een van de andere nog levende getuigen van hetzelfde schip in operatie Trikora is een van de 7 mensen kannonier Macan Tutul namelijk Luther Bindosano (67). Hij heeft goede herinneringen aan die tijd, heeft nog geschertst met Yos Soedarso de dag voor het voorval plaats vond.

34. Maandagnacht 15 januari, in de regen, snellen drie eenheden Kapal Cepat Torpedo van de Jaguar klasse door de nacht, een van hen is genummerd 650, zij doorkruisen het water van de Arafoera Zee.

35. Zoals bekend, was KRI Macan Tutul, waar Commandeur Yos Soedarso was ingescheept en de leiding had, nam de tweede plaats van de formatie in. Het schip werd beschoten door een Nederlands oorlogsschip en ging uiteindelijk ten onder in de Arafoera zee, waar de grootste diepte 3,6 kilometer bereikt.

36. Veel verhalen en vertelsels met verschillende versies van heldhaftige gebeurtenissen hebben we ontvangen. Sommigen spreken over het aanwezig zijn van een samenzwering om Commandeur Yos Soejarso uit te schakelen, zijnde een geheim complot van Soedomo. (indertijd Bevelhebber der Zeestrijdkrachten van Indonesië)

37. Anderen zeggen dat KRI Macan Tutul opzettelijk gesaboteerd werd, waardoor zij niet de koers kon wijzigen op het moment dat de andere twee schepen 180 graden van koers veranderden.

38. Sommigen zeggen zelfs dat het schip bestookt werd met bommen door Nederlandse vliegtuigen.

39. Maar wat is het werkelijke verhaal eigenlijk. Laten we luisteren naar het verhaal van de getuige van deze geschiedenis, die zich langdurig had teruggetrokken en de publieke aandacht vragen voor onderstaand verhaal.

Tot zover het opmerkelijke verhaal van machinist Soejono.

**** Vanaf deze plaats wil ik de vertaler nogmaals hartelijk danken voor het vele werk.***

Opmerking:

Uit het stuk valt op te maken dat er in Indonesië rekening werd gehouden met sabotage. Deze veronderstelling wordt bevestigd bij het lezen van de vele Indonesische sites over Trikora en dit lijkt oud marine officieren niet te bevreemden omdat velen destijds op het KIM zaten toen de eerste lichterij Indonesische Marine officieren hier ook hun opleiding kregen.

Er was blijkbaar zoveel rivaliteit met de latere lichterijen van Indonesische marine officieren, dat ter onderscheiding onderling zelfs Nederlands werd gesproken, en dwarsbomen of zelfs sabotage niet uitgesloten werd.

Op internet wordt op Indonesische sites zowel woordelijk als via (gemanipuleerd) beeldmateriaal de indruk gewekt dat de MTB' s door een Nederlands eskader met zelfs slagschepen werd aangevallen.

Zowel Nederlandse- als Indonesische marine officieren wisten dat bij een aanval, zij in gevecht zouden komen met oude vrienden van het KIM.

Nb. Er zijn ook van onze bemanning opmerkingen of andere visies kenbaar gemaakt en ik hoop nog veel reacties hierop te mogen publiceren in een van de volgende edities.

"Dan toch maar"

Dit is de titel van een boek van het KIM over de Indonesische marine destijds met daarin enkele pagina's over de actie:

Admiraal Soedomo ¹⁷⁷

ernstigste gewapende confrontatie in NNG tussen Indonesië en Nederland. Een squadron van de ALRI bestaande uit vier snelle motor torpedo boten (MTB), n.l. RI Harimau (vlaggenschip), RI Matjan Tutul, RI Matjan Kumbang en RI Singa, onder bevel van kapitein ter zee Soedomo, begaf zich naar Oost-Indonesië met de opdracht een groep infiltranten op te halen van een eiland ten zuiden van NNG en vervolgens in NNG ergens aan wal te zetten. Dit bevel tot het uitvoeren van een infiltratie in NNG kwam van president Soekarno persoonlijk en was bestemd voor de chef van de marinestaf.

Commandeur Jos Sudarso, waarnemend chef van de marinestaf operaties stond er op mee te gaan. Hij embarkeerde op RI Matjan Tutul, terwijl squadroncommandant ktz Soedomo op RI Harimau zijn commandovlag hees. Commandeur Jos Sudarso nam een rood-witte vlag mee, die in NNG wapperend op de wal moest worden geplaatst. Ook had hij plannen om een kluit NNG-aarde mee terug te nemen naar Jakarta. Die wenste hij persoonlijk aan president Soekarno te overhandigen. Dit plan impliceerde dat na de landing op de vijandelijke wal, iemand ook weer met het kluitje aarde aan boord moest terugkeren. Waarom hij daartoe per se zelf met deze geheime missie mee moest, weet hij alleen. Of de operatie ook zo was gepland valt te betwijfelen, want het betekende een veel langer verblijf in vijandelijk gebied en dus een grotere kans om ontdekt te worden. Zo ver zou het echter niet komen.

*Commandeur Jos Sudarso,
hier afgebeeld als kapitein ter zee.* ¹⁷⁸

Inmiddels was de tijdbom ontploft en de Indonesische ex-KIM officieren beseften ten volle dat onder het zogenaamde vijandelijk personeel van de Koninklijke marine, waar tegenover ze nu stonden, zich oud mede-adelborsten, oud klasgenoten, oud jaargenoten en andere oud KIM-collega's en vrienden bevonden. Raar maar waar. De voormalige KIM-wapenbroeders en vrienden stonden nu als tegenstanders tegenover elkaar. In Indonesische militaire kringen was men er zich wel van bewust dat in een eventuele oorlog zware verliezen waren te verwachten in materieel en in mensenlevens.

Met de door sonar opgespoorde Indonesische onderzeeboten zou zeer waarschijnlijk korte metten gemaakt worden door de geoefende bemanningen van de KM. Een met dieptebommen bestookte onderzeeboot had weinig kans zo'n aanval te overleven.

Het zeegevecht dat op 15 januari 1962 plaats vond in de Arafura zee bij de Vlakke Hoek aan de zuidkust van NNG, tussen Indonesische MTB's en KM-eenheden bestaande uit een Neptune vliegtuig en twee torpedojagers, was de

En route kreeg RI Singa een mankement en viel af. Het vertrek van het MTB-squadron ontsnapte niet aan de aandacht van de oplettend speurende Nederlandse inlichtingendienst. Het lag voor de hand dat de plaats van bestemming het eilandengebied ten zuiden van NNG zou zijn. Ook de expertise van de Nederlandse afluisterposten op NNG moest men zeker niet onderschatten. Het was dus allerm minst verbazingwekkend dat het MTB-squadron op een hartelijke, of beter gezegd, een hatelijke ontvangst kon rekenen. Op 15 januari 1962 keken de adelaarsogen aan boord van een Nederlandse Neptune van de MLD zoals gewoonlijk uit naar een prooi, terwijl twee oude S-klasse jagers, Hr.Ms. Evertsen en Kortenaer en een B-jager, Hr.Ms. Utrecht ook van de partij waren en gereed voor wat meer leven in de brouwerij. De bemanningen baalden langzamerhand al van het tot vervelens toe oefenen en het eindeloos op en neer patrouilleren.

Op de avond van 15 januari 1962 rapporteerde een Neptune drie schepen in formatie, die met grote snelheid bewogen in de richting van de Vlakke Hoek aan de zuidkust van NNG.

*Ltz V I H. Moekardanoe¹⁷⁹
wordt gefeliciteerd door
Ktz V J.C. Petschi, 17-05-1962*

Was het louter toeval dat de Neptune de MTB's ontdekte? Volgens het Indonesische operatieplan moest het MTB-squadron de infiltranten bij Kaimana aan wal zetten. De eerste poging van de Neptune om lichttraketten af te schieten faalde, doch de tweede poging lukte. Als antwoord op een raketaanval van de Neptune, beantwoorde RI Matjan Kumbang het vuur met zijn 12,7 mm luchtafweer mitrailleurs. Deze raketaanval van de Neptune wordt door de KM echter ontkend, wel werden "flares" gebruikt. Vervolgens rapporteerde de commandant van RI Matjan Kumbang twee radarecho's op een snel verminderende afstand van 9 zeemijlen. Dit waren twee torpedojagers gealarmeerd door de Neptune. Het MTB-squadron was definitief ontdekt, de geheime missie was mislukt. Daarop gaf ktz Sudomo zijn squadron het bevel om koers te veranderen naar het zuidwesten teneinde terug te keren naar Indonesische wateren. Een vuurgevecht aangaan met de torpedojagers betekende immers pure zelfmoord. Tegen deze twee S-klasse jagers van de KM, ieder uitgerust met vier enkele torens van 4,7 inch handbediend en zonder radarvuurleiding, torpedo's en een goedgeoefende bemanning, waren de MTB's kansloos. De MTB's hadden slechts één mitrailleur van 40 mm en één mitrailleur van 12,7 mm voor luchtverdediging. De torpedo's waren in Tanjung Priok achtergelaten om ladingcapaciteit vrij te maken voor de per MTB te embarceren tientallen infiltranten en hun materieel. Ook was deze missie niet opgezet met het doel om vijandelijke schepen tot zinken te brengen. Maar de Nederlandse torpedojagers waren er allerminst zeker van dat de Indonesische MTB's geen torpedoaanval zouden uitvoeren. Maar hoe kwam het dan dat binnen zo'n korte tijd de twee oppervlakte schepen ten tonele verschenen? De inlichtingendienst van de KM moest wel een scherpe neus hebben gehad.

Het bevel van ktz Sudomo om koers te veranderen werd niet opgevolgd door de RI Matjan Tutul waarop ook commandeur Jos Sudarso zat. De MTB-commandant zelf zou dat bevel zeker niet hebben genegeerd. Men kan daarom de conclusie trekken dat commandeur Jos Sudarso het bevel over het schip moet hebben overgenomen. Met hoge vaart voer RI Matjan Tutul op Hr.Ms. Evertsen af. Maar dat was nog niet alles, want hoewel Hr.Ms. Evertsen nog ruim buiten effectief schootsbereik lag van de MTB, begon deze al vuur te openen. Een mogelijke aanval met torpedo's verwachtende, ging Hr.Ms. Evertsen over tot de artillerieaanval. Met het eerste salvo moest RI Matjan Tutul reeds voltreffers incasseren. Zwaar beschadigd veranderde de MTB van koers om het gevechtsgebied te verlaten, maar werd door Hr.Ms. Evertsen achtervolgd. De RI Matjan Tutul was in feite als combattant uitgeschakeld en Hr.Ms. Evertsen inmiddels volkomen buiten gevaar, immers de twee andere MTB's hadden terecht reeds de aftocht geblazen en waren niet meer voornemens een gevecht aan te gaan. Hr.Ms. Evertsen had geen schade opgelopen van RI Matjan Tutul's aanval. Misschien wilde de commandant van Hr.Ms. Evertsen de opgeluchte artillerieofficier en zijn scherp schietende kanonniers de kans niet ontnemen, om een overigens overbodig genadeschot af te vuren. De daaropvolgende salvo's waren inderdaad weer voltreffers, die de RI Matjan Tutul zonder genade tot zinken brachten. Commandeur Jos Sudarso en de MTB commandant ltz 2 o.c. Winarto verloren daarbij het leven met vele andere leden van de bemanning en de infiltranten. Zou het niet voldoende zijn geweest om de RI Matjan Tutul buiten gevecht te stellen door haar zwaar te beschadigen, in plaats van haar naar de bodem van de zee te zenden? Na de eerste voltreffers en haar abrupte koersverandering betekende de RI Matjan Tutul immers geen gevaar meer voor Hr.Ms. Evertsen. Was het dan toch noodzakelijk om de MTB alsnog tot zinken te brengen? Terwijl het ongelijke duel tussen RI Matjan Tutul en Hr.Ms. Evertsen plaats vond, kreeg RI Matjan Kumbang een mankement aan zijn roer. De tweede jager, Hr.Ms. Kortenaer, opende het vuur maar over het resultaat daarvan konden de artilleristen van dit schip niet zo tevreden zijn als hun collega's op het zusterschip Hr.Ms. Evertsen. De 52 overlevenden van de RI Matjan Tutul werden door Hr.Ms. Evertsen uit zee gered, medisch verzorgd en vervolgens naar NNG afgevoerd en daar in hechtenis genomen.

Ingezonden door Willem Peijnenburg:

Confrontasi;

Planning voor verdediging in N.N.G.

Natuurlijk was men in regering - en Militaire kringen op de hoogte van de langzaam opgevoerde dreiging van Soekarno tegen Nederland en dan voornamelijk Nieuw Guinea.

Toch duurde het nog lang voor een echte aanval serieus werd genomen en er plannen werden gemaakt om die het hoofd te bieden

Voorbereiding op militaire acties.

Operatieorders vormen de grondslag voor het effectief gebruik van de strijdkrachten.

Daarin wordt gedetailleerd aangegeven hoe en onder welke omstandigheden deze zullen worden gebruikt.

Er waren in Ned. Nieuw Guinea te weinig marine-eenheden aanwezig om een grootscheepse Indonesische aanval met kans op succes te weerstaan.

Dit realiseerde de Marineleiding in Den Haag zich zeer goed en zij stelden een aantal plannen op om, wanneer de nood aan de man kwam, de verdediging van N.N.G. zo snel mogelijk te versterken.

In Ned. Nieuw Guinea zelf duurde het een lange tijd, voordat men aan de hand van analyses van samenstelling en mogelijke gedragslijnen van de Indonesische strijdkrachten kwam tot een uitgewerkt verdedigingsplan.

Het was pas rond de jaarwisseling 1959/1960 dat gedetailleerde operatieorders voor alle marine-eenheden verschenen.

Operatieorders in Nederland.

De marinestaf in Nederland had een tweetal plannen opgesteld voor het uitzenden van versterkingen naar N.N.G.

Deze plannen droegen de codenamen 'Halter' en 'Eclectisch'.

Halter betrof de uitzending van vlooteenheden.

Daarbij waren 3 operaties mogelijk, die met de volgende codenamen waren aangegeven:

ARABIER - de uitzending van een smaldeel op vredessterkte.

AROMA - de uitzending van een smaldeel op oorlogssterkte.

BERGNIMF - de uitzending van beide smaldelen op oorlogssterkte.

Een smaldeel bestond uit één van de grote schepen (vlaggenschip van Smaldeel 1 was een kruiser)

Smaldeel 5; het vliegkampschip, 3 onderzeebootjagers en een onderzeeboot.

Voor de tocht naar N.N.G. zou tevens gebruik worden gemaakt van gecharterde koopvaardij-tankers.

Werden bemanningen van de schepen op oorlogssterkte gebracht dan moest diensplichtig personeel worden opgeroepen.

Eclecticus was bestemd voor de uitzending van mariniers.
Ook hier werden 3 operaties met namen onderscheiden.

DEMOON - de uitzending van een compagnie mariniers vanuit Nederland
BAUCIET - de uitzending van een compagnie mariniers vanuit de Ned. Antillen
FAKKEL - de uitzending van cie = compagnie- vanuit Nederland naar de Ned. Antillen ter vervanging van de '**BAUCIET**' uitgezonden cie.

De cie's '**Demoon**' en '**Bauciet**' waren geoefende en parate cie' s die direct konden worden ingezet.

De cie **Fakkel** wordt samengesteld uit mariniers die bewapende diensten verrichten bij een aantal marine-eenheden in Nederland.

Voor de mariniers die bij de operatie **Demoon** worden uitgezonden ,was de uitrusting en bewapening al in Biak opgeslagen.

Bij de operatie **Bauciet** en **Fakkel** moesten de volledige uitrusting en bewapening worden meegenomen.

De 260 man uit Ned. en de 260 man uit de Ned. Antillen zouden per vliegtuig naar Biak worden gevlogen, daarbij was speciale toestemming van de V.N -raad nodig.

Met de K.L.M. werden daar afspraken overgemaakt.

De voor uitzending bestemde cie"en werden aangeduid met **QPO** - één (vanuit Ned.) en twee vanuit de Ned. Antillen

Bij het uitbreken van vijandelijkheden zou meer personeel nodig zijn.

Daarom werd **Eclecticus** uitgebreid met een tweetal operatieplannen:

LOSBOL -de uitzending van een groep vlootpersoneel van 111 man.

Daarvan waren 34 man voor bezetting van kust- en luchtdoelgeschut,
52 man voor de verbindingdienst en 25 man voor de kleine vaart.

MEREL - de uitzending van een groep van 39 .

Dit waren 16 man personeel van de Marineluchtvaartdienst
en 23 man van de Marine Inlichtingendienst.

Regionale operatieorders.

Jarenlang is in een langzaam tempo gewerkt aan analyses van alle mogelijke- en waarschijnlijke acties van de Indonesiërs en de manier waarop deze konden worden tegengegaan.

Ondanks herhaalde aansporingen van de Marineleiding in Den Haag, zag pas in febr. 1960 een algemeen operatieplan het licht.

Die droeg de titel: '**Operatieve orders van de commandant der zeemacht in NNG.**
afgekort –**NIGOPORD = Nieuw-Guinea-Operative-Order.**

Pech.....

Ltz V I H. Moekardanoe ¹⁷⁹
wordt gefeliciteerd door
Ktz V J.C. Petschi, 17-05-1962

Enkele jaren geleden zocht ik in het tel. boek naar een bepaald adres in Helmond en kwam daar de naam; Moekardanoe tegen.

Iedereen kent die naam als de vlieger op de Neptune bij Vlakke Hoek maar ook veel andere acties van hem zijn overbekend.

Deze vlieger was van het type dat later aan boord kwam van de Evertsen om kennis te maken met de mensen met wie hij gewerkt had en tijdens de Aktie in verbinding had gestaan.

Dit gebaar werd door ons RAPP 'ers bijzonder gewaardeerd en dus....

Nieuwsgierig belde ik de man of hij mogelijk verwant was met onze vlieger?

Ja, ik ben een neef maar helaas leeft de goede man niet meer, hij is 'n paar jaar terug onder een trein gelopen.....

Heb je je hele leven het avontuur gezocht en kom je zo aan je eind!

SMOELENBOEK

"Daar heb je hem weer!" hoor ik jullie alweer zeggen en ja, ik moet wel!

Al maanden ben ik ermee bezig en van sommigen waarvan je het niet verwacht heb je meteen een foto binnen en anderen laten niets van zich horen...?

Ik heb nu 41 pagina's met op elke blz. 4 personen; elk met een oude en een nieuwe foto! Niet alle blz. zijn vol maar ik heb afbeeldingen van 141 personen!

Ook onze maten die niet meer in leven zijn horen in dit boek en daar zijn niet altijd twee foto's van, maar zo blijven ze wel in onze herinnering.

In de 3de kolom komt de naam, rang/stand en dienstvak en evt. opmerking als - - overleden- met datum.

Het is echt kostelijk om al die oude koppen te combineren maar helaas ontbreken er nog velen.

Dus...mail een oude (1961/62) foto en een recente foto en mocht er iemand nog een **goede foto van een oude collega in zijn bezit hebben waarvan je de naam kent, stuur die dan ook mee!**

Ik hoop op de volgende reünie, begin 2016, de eerste druk te kunnen tonen waarna ieder die hieraan heeft meegewerkt een digitale versie krijgt toegestuurd. (55 jaar later)
Geen internet of scanner? Via de post krijg je ze ook weer terug.

Hieronder een overzicht van de inhoud, staat je naam erbij en heb je nog geen (oude) foto gemaild, doe het dan alsnog!

Make my day!

Ik heb de foto's overal vandaan geplukt, uit de film, groepsfoto's of reüniefoto's; wil je zeker weten dat je er goed op staat, stuur dan zelf foto's!

Wie is dit?

Er zijn een aantal personen op foto's waarvan ik de naam niet ken, hieronder de foto met nummer, Wie weet wie dit is, en mailt mij even het nummer van de foto met de naam en rang/stand en dienstvak?

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

Van enkelen denk ik het te weten maar ben niet zeker dus graag wat hulp!
Is er ook nog iemand die foto's heeft van onze papoea strijk/was hulpjes?

Hier is het ooit allemaal begonnen!

Hier eindigt het voor de passagiers van MH 317.

Een lange brief deze keer en ik hoop voor de volgende Nieuwsbrief op reacties maar ook inzendingen van ervaringen of belevenissen uit die mooie oude tijd.

Vaak hoor ik dat Nieuw Guinea of de "Evertsen" tijd de mooiste tijd is geweest van ons leven.

Vervormen onze herinneringen de werkelijkheid of zijn we dingen gaan missen die alleen, bij een langere tijd met elkaar doorbrengen, naar voren komen? Of was het dat stukje van onze jeugd dat bij iedereen blijft hangen?

Wat heeft onze uitzending voor je betekend en welke invloed heeft het gehad op je verdere leven?

Wie durft hierover te schrijven voor de volgende Nieuwsbrief!

Ik wens iedereen veel leesplezier en een mooie, lange zomer.

Volgende nieuwsbrief Sept. 2015.

Groetjes,

Jan

Indeling pagina's:

1		voorblad
2	Commando:	Bennist – Eeghen van – Huisman – Willigen Gatsonides van de
3	Off.	Bakker – Bierman – Brink van de – Deursen
4	Off	Doggenaar – Feltz van der – Hout van der - Spoelstra
5	Off	Warneke
6	O.Off	Bremer-Bolder-Hermans-Ike
7	O.Off	Kok-Koops-Kort-Lindenkamp
8	O.Off	Ommen- onbekend
9	Kpl.	Altewischer-Annink-Bakx-Beckers
10	Kpl.	Bonouvrie-Dirksen-Donderwinkel-Duiveman
11	Kpl.	Fonke-Koning-Lippens-Maas
12	Kpl.	Seefat- Schoon-Verkuilen-Vink
13	Kpl.	Walle vd-Zoen van- Outer Den- onb.
14	Kpl.	Onbekend
15	Mach.	Beek van-Bek-Bosgraaf-Broertjes
16	Mach.	Brule-Paape-Dijk-Doodkorte-Hilhoprst
17	Mach.	Holwerda-Hoogerwaard-Houtveen-Kloezen
18	Mach.	Klootwijk/Kok/Laagland/Ligthart
19	Mach.	Muller/Paap/Schrijver/Steutel
20	Mach.	Vianen van/Weenink/ Weg v.d./onbekend
21	Mach.	Onbekend
22	Matr.	Artz/ Baelemans/Beer den/ Betuw van
23	Matr.	Brink/Brouwer/Campschroer/Cozijns
24	Matr.	Donze/Eckardt/Evertsdiik/Gaasbeek
25	Matr.	Gool van/ Gref v.d./Hempel/ Heuvel v.d.
26	Matr.	Hoef v.d./Hopster-Kamp v.d./Kleef van
27	Matr.	Loo v.d./Logger/Maas/ Mulder
28	Matr.	Nieuwenhof v.d./Pijnenburg/Rodermond-Schouten
29	Matr.	Schrama- Stathi/Steutel- Udo
30	Matr.	Velde v.d./Verbeij-Volmer-Vries
31	Matr.	Kneefel/onb,/onb,/onb,
32	Hofm.	Brand Horninge/Bremen/Eijbergen/Hetharia
33	Hofm.	Hueting/Loo v.d./Inklaar/Smit
34	Hofm.	Vermandel/ Appel of vroegop
35	Seiner	Beek van/ Felix / Litzouw/ Peeters
36	Tpmkrs	Elten v./ Hurk v.d./Leeuwen/ Schattefor
37	Tlg.	Boekestein/Kwisthout/Passenier/ Roofls
38	Vakd.	Seelissen/ Velden v.d./ Toornened/ Danen
39	Kok-Schr.	Polderman- Talens
40	Elmnt.	Brouns
41	Extra	Robbie/ mascotte

Index Smoelenboek.

Alle gegevens zijn welkom! Alvast bedankt.